Universitätsbibliothek Paderborn

Co[n]fessionale domini Antonini archiepiscopi Flore[n]tini

Antoninus <von Florenz>

Hagenaw, 1508

VD16 A 2955

De piurio. ca. i.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30653

Visual Library

ſ J blaſphemauit deū.
vicz dicēdo eū nō eſſe
iuſtū ꝛ oīa iniuſte diſ-
ponere. ꝛ eē acceptorē ꝑſona
rū. vel nō videre que fiūt. vel
nō curare de actibꝫ hoīm. vel
ꝓditorē. vel ſine merito puni-
re ꝛ flagellare eū. vł nō poſſe
iſtud vel illud facere. ꝛ hmōi.
qđ libet hoꝝ ē mortale. cū ad
uertit quod dicit ꝛ intelligit.
Si blaſphemauit deū vel
aliquem ſanctum. q̄ ꝓprie dr̄
maledictio. vt maledictus ſit
ꝛc̄. vt fit ex ira ſēꝑ eſt mortale
ſi aduertit ipa verba.

Secūdum p̄ceptum de iu
ramentis ꝛ periurijs. ꝛ habet
capitula duo.

Primum.

n Ec iures
vane ꝑ ipm. Prio đ
ꝑiurio. Si iurauit
in aliq̄ curia corā iudice mē-
dacioſe mortale ē q̄ntūcunqꝫ
alias haberet iuſtam cauſam
ꝛ qui inducit ad hoc aduertē
ter vt iudex aduocatuſ ꝓcu-
rator ꝛ hmōi mortaliter pec-
cat. Si iurauit etiā extra iu-
dicium in ꝯmuni ſermone q̄
cunqꝫ ex cauſa vel leuitate vł
vtilitate vel iocoſitate. vel q̄li
cunqꝫ modo nō ſolū ad ſan-
cta dei euangelia ꝛ per corpꝰ
chr̄i ꝛ ſctōrum. ſed etiā ꝑ fidē
ꝑ deū. ſi deus me adiuuet. ꝑ
ꝟginē mariā. ꝑ crucē. ꝑ aīam
ſuā ꝛ hmōi. h̄ ſꝑ ē mortale qn̄
aduertit ſe iurare ꝛ falſum di
cere. ꝛ totiēs q̄tiens ſic iuran
do aduertit. Si iurauit ali
q̄d ꝓ certo de q̄ dubitat vtrū
ſic ſit mortale eſt. et precipue
iurando in iudicio. Si iu-
rauit perpetrare aliq̄d quod
eſt mortale. vt facere vīdictā
non dimittere concubinam.
ſeruare iniuſta ſtatuta. tenere
ſecretaz iniquaz ꝯiurationez
mortalit̄ peccauit. nec dꝫ il-
lud ſeruare. Si iurauit te-
nere ſecretū aliqđ qđ eſt tra-
ctatum in ꝯſilio. vł aliud qđ
nulli eſt nociuum. ſi aduertēt̄
manifeſtat peccat mortaliter
ipe ꝛ qui ſtimulat euz ad ma-
nifeſtandum. ſciens illud eſſe
ſecretum. Si iurauit ſerua-
re ſtatuta alicuius ciuitatis
vel vniuerſitatis aliquod ſci
enter ex illis tranſgrediendo
ſtatutis peccat mortaliter.
Si tamen aliquod ſtatu-
tum eſt abrogatum per ꝯriā
conſuetudinē. quia quotidie
per omnes fit contrarium et
diu. non videtur ꝑiurus ſi nō
ſeruat illud. eo ꝙ non hꝫ vim
ſtatuti. diſt. iiij. §. leges. Si

iurauit ꝑ aliquē modū oppro
briosū ꝑ dei mēbra vł ſancto
rum, vt faciūt ribaldi morta-
liter peccauit, qꝛ blaſphemia
reputatur, xxij. q. j. c. ſi ꝗs per
capillū. Si ꝓmiſit ſe aliqͩd fa
cturū licitū in honorē dei vel
aliorum ſctōꝝ, ſi ñ intēdebat
obſuare mortaliter peccauit.
Si aūt intēdebat obſuare.
ſed veniente termino ꝙ debet
implere nō ſeruat ꝓmiſſum.
cū tñ poſſet, licet cū incōmo-
ditate ſua peccauit mortalit.
niſi ille cui ꝓmiſit añ terminū
relaxet iuramentū qꝺ facere
pōt, ſi ꝓmiſſum in illꝰ vtilita
tē tm̄ cedat. nam ſi i vtilitatē
alioꝝ vel in honorē dei ⁊ ſan-
ctoꝝ nō pt ille relaxare, ſꝫ ad
epm vel papā ptinet relaxatō
vel ꝯmutatio. ſi aūt nō pt im
plere excuſat a pctō ꝓ tūc cū
nō pōt. Si ꝗs etiā ꝓmittat
cū iuramēto ſe aliqͩd facturū.
qꝺ nō ē alicuꝰ importatōis
boni vel mali, vt mr ꝺ ꝟberā
do filiū, vel de bibēdo vł nō
⁊ hmōi videt veniale iuratio
⁊ periuratio. Si iurauit ſine
cā rōnabili ꝓ quibuſcūqꝫ mi-
nimis, dicendo etiā veritatē
veniale eſt, niſi faceret in con
temptū, ⁊ inducendus eſt vt
abſtineat ꝓpter ꝑiculum piu-
rij. Si induxit aliquē ad iu
randum, quē oīno credebat
falſum iuraturū mortalit pec
cauit, niſi eſſet iudex hoc faci
ens ex officio ſuo ſm iurꝫ or-
dinem.

De adiuratiōe. Ca. ij.

De adiuratiōe que ē in
ducere aliquem ad ali
ꝗd faciēdū ob inuoca
tionē alicuꝰ rei ſacre. ⁊ ſi ē ꝑ
modū coactiōis intendēs eū
obligare ꝑ modū iuramēti ad
aliqͩd faciendū vt ad ſupiores
⁊ alios in ꝗbꝫ nō hꝫ poteſtatē
eſt mortale, ſic adiuratio cai
phe cōtra dñm. Ad ſibi ſub-
ditos ꝟo eſt licita eo caſu ꝙ
liceret eis p̄cipe, alˀs nō, et tūc
adiuratꝰ tenet illud facere vł
dicere, alˀs eſſet mortale ſicut
trāſgreſſio p̄cepti. Si adiu
rauit p̄latos vel ſocios vel in
feriores ꝑ modū depcatiōis
intēdēs reducere ad iuramē-
tū ad aliqͩd boni faciendū, nō
eſt malū vel veniale. Si le-
uiter ⁊ ſine cauſa eſt adiuratꝰ
nō faciēs illꝺ ñ peccat. Tho.
Si adiurauit demōes ꝑ mo
dū p̄cis vel ad fiendū aliquid
ab eis, vel aliqͩd obtinenduꝫ
auxilij eſt mortale, niſi ꝗs fa-
ceret ex familiari conſilio ſpi-
rituſſancti, vel niſi ex quadā
ſimplicitate q̄rēs ab obſeſſis
a diabolo, ſed per moduꝫ co-